

M.A. Semester III Examination, 2014

Sanskrit

Paper : IX

(Indian Philosophy Group)

Time : Three Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. चार्वाकमते देहातिरिक्तस्य आत्मनः अस्तित्वं कथं न स्वीक्रियते? तन्मते कः पुरुषार्थः कानि च तत्त्वानि? 10

अथवा

अनुमानस्य अप्रामाण्ये चार्वाकमतं सर्वदर्शनसंग्रहानुसारेण उपस्थाप्यताम्।

2. आर्हतदर्शनसम्मतानाम् आस्रवबन्धसंवराणां स्वरूपं विशदयताम्। 15

अथवा

जैनमतमवलम्ब्य सार्वज्ञ्यसिद्धिः व्यवस्थाप्यताम्।

3. प्रतीत्यसमुत्पादसिद्धान्तो विस्तरशो व्याख्यायताम्। 8

अथवा

नागार्जुनमनुसृत्य कार्यकारणभावो निराकरणीयः।

4. व्याख्यायताम् — 7

अनुत्पन्नेषु धर्मेषु निरोधो नोपपद्यते।

नानन्तरमतो युक्तं निरुद्धे प्रत्ययश्च कः।।

अथवा

न हि स्वभावो भावानां प्रत्ययादिषु विद्यते।

अविद्यमाने स्वभावे परभावो न विद्यते।।